

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Η συνδρομή είναι προπληρωτέα υποχρεωτική
ΕΝ ΤΩ ΕΣΤΕΡΙΚΩ ΕΝ ΤΩ ΕΣΤΕΡΙΚΩ
Ετήσια 12 Ετήσια 14
Εξάμηνη 6
Τμή έκαστου φύλλου γρόσια 3.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—'Αγορά Κύκκου 'Αριθ. 26.

ΕΤΟΣ Α' (ΙΔ') ΑΡΙΘ. 24 (639)

ΕΝ ΔΕΥΚΩΣΙΑ (Κύπρου),
τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου 1919.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΩΤΕΡΑΙ

Εἰς τὴν Παγκύριον Συνέλευσιν προσήλθον ἅπαντες οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ ἀπὸ τῶν παλαιῶν σημείων τῆς Νήσου μετὰ ἧλον καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀξιοσημειώτων οἱ τινες ἐμφαίνοντι τὴν διακαλοῦσαν τὴν Κυπριακὴν ψυχὴν φιλοπατρῖαν καὶ τὴν σεβρὰν καὶ ἀμετάθετον ἀπόφασιν τοῦ Κυπρίου ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ. Δὲν ἐξεπλήρωσαν ἡ Συνέλευσις μόνον τὸ ἅλουν διάδημα ψυχῆς πρὸς τὴν κυρίαρχον δύναμιν ἐκλιπαροῦσα τὴν γενναίω φροσύνην, τὸ φιλελεύθερον καὶ φιλοδίκαιον αὐτῆς καὶ διαδηλοῦσα τὴν ἀμετάθετον καὶ σεβρὰν ἀπόφασιν αὐτῆς, ἀλλ' ἔλαβε καὶ τὴν οὐρανὴν ἀλλὰ θαδεῖαν ἀπόφασιν ὅπως ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς Νήσου ὅλης ἀντιμετώπιση ἐπιμύτως καὶ ἀποφασιστικῶς πᾶσας τὰς ἀντιθέσεις πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς πόθους τοῦ περιστασίου μέχρι τῆς τελικῆς πραγματοποιήσεως αὐτῶν.

Ἀς μὴ βαυκαλιώμεθα ὅτι αἰσιοδοξία, ἥτις μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἔδειξε σημεῖον πραγματοποιήσεως παρελθόντος δὲ τὸν νῦν καὶ παρῶν ἐνεργείας, αἵτινες ἔδει νὰ γίνωνται ἐν καιρῷ, ἵνα τὸ Κυπριακὸν ζήτημα προσλάβῃ τὸν διεθνή χαρακτῆρα καὶ μὴ ἐξορῇ ἀπὸ τῆς προαιρέσεως μᾶς μόνης Ἀνάμεικτος. Ἡ Κύπρος, χώρα ὁθωμανικὴ μέχρι τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας τῇ 5 Νοεμβρίου 1914 ἀπεσπᾶσθαι καὶ κατὰ τύπον ἀπὸ τῆς Ὀθωμ. Ἑπικρατείας καὶ ἡ τὴν αὐτῆς ἔδει νὰ κερδῇ ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Εἰρήνης ὡς καὶ πάσης πολεμίας χώρας καὶ δὴ τῆς Τουρκίας, ὑποκειμένης εἰς διαμελισμὸν.

Αὕτη ἔδει νὰ εἶναι ἡ φυσικὴ πορεία τοῦ τε Κυπριακοῦ καὶ τοῦ Λωδεκανησιακοῦ, ὡς ἐγένετο ἡ τοῦ Ὀθωμανικοῦ καὶ πάντων τῶν ἄλλων παρεμφερῶν ζητημάτων. Ὁ κ. Βενιζέλος ὅμως, ἀδελφὸν ποῦ στερῶν ἀπεριόριστον αἰσιοδοξίαν οὐκ κατὰ τὸν ἀρι. λήξαντα πόλεμον ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1913, ἔτρεφε καὶ τρέφει ἀδίσταστον πίστιν ἐπὶ τὴν γενναίω φροσύνην καὶ τὸ φιλοδίκαιον καὶ φιλελεύθερον τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βρετανικοῦ λαοῦ καὶ ἀπέτρεψε πάντοτε τὸν Κυπρ. λαὸν καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ ἀπὸ παντὸς διαβήματος, ὁσονδήποτε νομιματὸς, ἅπερ ἠδύνατο καὶ κατ' ἐλάχιστον νὰ διέξῃ τὴν Βρετανικὴν εὐαισθησίαν.

Ἡ Κύπρος συνεμορφώθη πάντοτε πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτοῦ, καὶ ἡ Κύπρος. Ἀποστολὴ, ἥτις ἠδύνατο νὰ ἐλαττώσῃ τὸ Κυπριακὸν ζήτημα ἐνώπιον τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Εἰρήνης, ἀπέφυγε νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ μετέβη κατ' ἐξουσίαν εἰς Λονδρὸν ἀναθέσασα τὴν Κυπριακὴν

ὁπόθεσιν εἰς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βρετανικοῦ λαοῦ. Ἡ δὲ ὁδὸς τῆς Κυπριακῆς ἀποστολῆς καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ περιορίσθη εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς ἀναρᾶσιν δημοσιευμάτων ἀντιτιθεμένων εἰς τὴν Κυπριακὴν ὁπόθεσιν καὶ εἰς τὴν ἐκδηλώσεως συμπαιδείας καὶ ὑποστηρίξεως εἰς αὐτὴν ὑπὸ κληρικῶν πολιτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν κύκλων, σημαντικὴ δὲ μερὶς τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου ἐφάνη συνηγοροῦσα ὑπὲρ τοῦ Κυπρ. ζητήματος. Ἡ Κυπριακὴ Ἀποστολὴ δὲν ἀρέσθη νὰ συγκροτήσῃ συλλογιστήρια ἀνὰ τὴν Μ. Βρετανίαν οὕτως νὰ ἐπιχειρήσῃ συστηματικὴν ἐκστρατείαν ἐν τῷ Ἀγγλικῷ τύπῳ ὑπὲρ τῆς Κυπριακῆς ὁποθέσεως φράζῃ μὴ θεωρητὶς τοιαύτη ἐνέργεια ὡς προπαγάνδα καὶ προεξήγησιν ὁποσάδεσκειαν ἡ ἐνότητις εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν.

Περὶ πᾶσας τὰς ἐπιδράσεις πρὸς τὴν Βρετ. Κυβέρνησιν ἐπιφυλάξεις μέχρι σήμερον ἡ Κύπρος ὁπόθεσιν δὲν φαίνεται βελτιωθεῖσα ἀπὸ τῆς πρώτης πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἀποικιῶν συνενετιθέσεως τῆς Κυπρ. Ἀποστολῆς καὶ ὡς μόνῃ ἐλπίς παραμένει πάντοτε ἡ αἰσιοδοξία τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅστις ἐδήλωσεν δι' αἰσιοδοξίαν βασιζόμενος εἰς τὸν Ἀγγλὸν πρωθυπουργὸν Λόυδ Τζόρτζ, ὡς οὗτος ἦτο ἐργαστασιόχης ἡ γαίοντιμων καὶ ἠδύνατο νὰ διαδέχῃ τὰς περιστάσεις τοῦ κατὰ βοῦλῃν.

Εὐχόμεθα νὰ ἐπιδραβεύθῃ ἡ αἰσιοδοξία τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ τὸ Κυπριακὸν ζήτημα ν' ἀποβῇ κατ' ἐξουσίαν, φρονιμον ὅμως εἶναι νὰ ἔχωμεν ἐν τῷ νῦν τὸ ἀρχαῖον λόγιον «σὺν Ἀθῆνᾳ καὶ χεῖρα κίνει» λαν ἐπιτυχὸς παραφρασθῇ ἐν τῇ Κυπριακῇ διαλέκτῳ.

«Ἀν ἱερώκη βούθρα μόν, καὶ σοὶ τὸν πόδα σάλευε».

Ἀς γίνῃται ἐν Ἀγγλίᾳ οἰαδήποτε ἐνέργεια ὑπὲρ τοῦ Κυπρ. ζητήματος καὶ οἰαδήποτε ἡς ἐκφῶνται περὶ τούτου γνώμαι, ἡ Κύπρος ἐπείκει ν' ἀναλάβῃ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου αὐστηρῶς καὶ νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν μέχρι τέλους.

Τὸ ψήφισμα ἡ τοῦ ὁπόμνημα τῆς Παγκυρίου Συνελεύσεως δὲν πιστεύομεν δι' ὅτι φημιώση τὰ αἰώματα τῶν καλοθελητῶν τῆς Κυπρ. ὁποθέσεως ὅτις θὰ προσδώσῃ μείζον κύρος εἰς τὴν Κυπρ. Ἀποστολὴν ἥτις ἔχει τοῦτο ἐπισήμως ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς.

Νομίζομεν δι' τὸ μετὰ τὴν Παγκύριον Συνέλευσιν ἀμέσως ἐπιβαλλόμενον διάβημα εἶναι ἡ ἐνέργεια δημογραφισμάτων φερὸν τὸν τὸς ὑπογραφῆς ἔλκον τοῦ ἐθνικοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς

Νήσου, ὅπως πᾶσα ἀμφισβήτησις τοῦ γνησίου φρονήματος τοῦ λαοῦ θὰ ἀρθῇ καὶ πᾶσα ἀντίρροπος θὰ φημιώθῃ ἀπαξ διὰ παντός.

Μετὰ τὴν ἐμύνησιν ταύτην ἐκδηλώσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τοῦ τόπου, θὰ ἐπακολουθήσῃ ἐν ἀνάγκῃ νομιματῶς, ἀλλ' ἐντονοὶ ἀγῶνες, ὧν πρόκειται ὅριστον ὑπόδειγμα οἱ Ἑπιοικιστοὶ ἀγῶνες.

ΤΟ ΚΛΑΣΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Ὡς κυριώτερα μειονεκτήματα τῶν προπαρασκευῶν ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: Ἐν αὐτοῖς, ὡς γνωστὸν σημειώται ὅτι οἱ στίχοι ἡ τὸ ἐδάφιν καὶ ὁποῦ αἱ ἀγνωστοὶ λέξεις π.χ. δαῖς = contendere μετὰ τῆς σημασίας καὶ οὐδὲν πλέον. Ἐπομένως αἱ λέξεις αὗται οὐδὲν ἔχουσι ὑποστήριγμα εἰναι μόνιμοι καὶ ἀσύνδετοι καὶ ὡς τοιαῦτα ταχέως καταστρέβονται ἐν τῇ συνειδήσει καὶ ἐξαφανίζονται.

Δεύτερον μειονεκτήματα αὐτῶν εἰναι ἡ ζήτησις σημασίας τῆς λέξεως καὶ οὐκ ἡ ἀρχή. Καὶ τρίτον δι' αἱ λέξεις παρέχονται ὑπὸ τὸν στίχον ἡ τὸ ἐδάφιν ἐταίμα, ἀνευ οὐδεμιᾶς προσπάθειας τὸν μαθητὴν πρὸς ἀνέυρεσιν αὐτῶν. Οὕτω δὲ οὐδεμία δίδεται ἀφορμὴ εἰς τοὺς μαθητὰς, ὅπως ἀποκτήσῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκζητεῖν, τοῦ ἐρευνᾶν τὸν καλὸν σκέπτεσθαι καὶ πᾶσα σκέψις τῶν μαθητῶν πρὸς εὐρεσιν τῆς ἀρμοσύνης σημασίας λέξεως τινος εἶναι περιττή.

Διὰ ταῦτα ἐλέχθη δι' οἱ παραδιδόντες συνεχῶς εἰς τοὺς μαθητὰς προπαρασκευᾶς συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ συνειθίσκωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν πνευματικὴν ἐρεσίνην καὶ ἐμμελῆσιν, ἥτις μεγάλως θὰ δυσχεράνῃ τὴν μετέπειτα χρῆσιν τοῦ λεξικοῦ ἡ μάλλον δ' ἀπαμβλύνῃ, οὕτω, τὸ ἐκζητητικὸν αὐτῶν καὶ θὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀδύνατον.

Ὁ κ. Α. Ζαμπράκης ἐν τῷ ἐβδόμῳ τόμῳ Β' καὶ Γ' τευχῆς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Δελτίου γνηματεύει δι' αὐτοὺς ἀποκρίσεις τοῦ καθηγητοῦ Paul Wendland, ἐπερὶ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ τῶν ἐν τοῖς σχολείοις διδασκόμενων συγγραμμάτων καὶ ἐτέρων τοιαύτων, ἐν τῇ Ἀγωγῇ τόμῳ Α', περὶ τῆς κοσμητορικῆς σημασίας τοῦ μαθητικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς γενεᾶς καὶ ἐξελίξεως τοῦ κλασικοῦ.

Εἰς τὰς δύο ταύτας πραγματείας δὲ Wendland γνηματεύει δι' αὐτοὺς νεώτερος φιλόλογος ἀρνεῖται δι' ὅτι πολιτισμὸς τῆς τετάρτης π. Χ. ἐκατονταετηρίδος κατὰ τὸν πλοῦτον τῶν πρωτοτύπων καὶ ἐν τῇ σχολείῳ κῶν ἰδεῶν κατὰ τὸ μεγαλεῖον τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἡρώων εἶναι μοναδικός, δι'.

ἐν τῇ διατυπώσει τῶν περὶ κόσμου θεωριῶν καὶ τῶν ἀντιλήψεων τοῦ βίου, ἐν τῇ διαμορφώσει καλλιτεχνικῶν εἰδῶν, ἐξημιόρυσεν, ὡς μέγιστον ὑπάρχει, δι'.

ἀρχαῖος καὶ νεώτερος κλασικισμὸς ἐπιδείχθησαν ἐξίστις τιμῆς ἐκ τοῦ.

Δὲν πρέπει νὰ πτοήσῃ τινὲς ἡ παντοδυναμία τῆς Μ. Βρετανίας καὶ νὰ διωτῇ πρὸς πᾶσαν ἐνέργειαν ἐπὶ δικαιοσύνης ὑποθέσεως, διδοῖ ἡ δικαιοσύνη δὲ καὶ ἐν παραγνωρισθῇ ἐν τέλει νικᾷ καὶ ἐπικρατεῖ, ἀρκεῖ νὰ τύχῃ ἀγωνιστῶν καὶ μαχητῶν εἰς τὸ ὄψος τοῦ ἀγῶνος αὐτῶν ἱσταμένους.

Ἡ ἱστορία εἶναι διδάσκαλος τούτων ἀνευδής.

τοῦ δι' ἐπιτήρησιν τὴν πολυτιμότην ταύτην κληρονομήσαν τῆς ἀρχαίας καὶ διδασκᾶν τὴν ἀνθρωπότητα νὰ ἐκτιμᾷ τὴν αἰωνίαν αὐτῆς ἀξίαν.

Εἴτα δὲ ἐπάγεται τὰς: Καταργήσατε τὸν ἐμὸν χαρακτῆρισθῇ εἰδος τῶν προπαρασκευῶν καὶ ἀντὶ τούτων φροντιστέτε ὅπως ὁ μαθητὴς, ἐνδὺς μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς διδασκαλίας τοῦ Ξενοφώντος συνειθίσῃ νὰ μεταχειρίζεται ἐξοχιστὸν τὴν σχολικὴν λέξιν ἵνα αἱ ἀσχεροῦς τῆς σημασίας τῶν λέξεων μὴ προσφῶνται εἰς αὐτὸν ΕΤΟΙΜΟΙ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἀλλ' αὐτοὺς μᾶθῃ νὰ παρήγῃ αὐτοὺς.

Ἐν τέλει προσθέτει: Ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς διὰ τῆς παραδόσεως, τῆς ἱστορίας, τῆς πρὸς τὸν κλασικισμὸν τῶν ἀντιπροσώπων ἀποτέλει διὰ τὸν ἐθνικὸν ἥμῶν (τῶν Γερμανῶν) βίον ζωῶσαν δύναμιν. Τὸ νὰ παραμεινῇ δὲ οὗτος τοιαύτη δύναμις ἐξαρτάται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν Γερμανικῶν γυμνασίων. Τὸ μέλλον δὲ τούτων θὰ εἶναι μέγα, ἐὰν διὰ στενοτέρας συναρτίας πρὸς τὸν ἀρχαῖον πολιτισμὸν θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐμμελῶσῃ ἡ πεποίησις, δι' ἡ ἱστορία τῆς ἀρχαίας ἀποτελεῖ συγχερῶν τμήμα τῆς πνευματικῆς ἡμῶν ἱστορίας καὶ τοῦ παρελθόντος ἡμῶν.

Ἀς ἐπισχεθώμεν τὴν πίστιν ἡμῶν ἐπὶ τὸ μέλλον τοῦ γυμνασίου. Διότι ἡ πίστις ἡμῶν ἔχει πάντοτε νικηφόρον καὶ καταβάλλουσαν τὰς ἀντιστάσεις δύναμιν.

Ἀς μὴ ἀποκρίνομεν ἀργαζόμενοι ὅπως διατηρήσωμεν τὸ κληρονομηθῇ ἐκ τῆς ἀρχαίας καὶ ἐκ τῆς ἀποκρίσεως νέον, ὅπως ἐξεγέμεν αὐτὸ ἐν τῇ ψυχῇ τῶν μαθητῶν εἰς δύναμιν ζωογόνον.

Τότε δὲ πρὸς τὴν ἀλαζονείαν τοῦ αὐτοχθόνους νεωτεριστοῦ, ὅστις τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ παρελθὸν ἀποβάλλει ὡς πᾶσι βάρους καὶ νομίζει δὲ ἀνυψοῦται ὑψηλότερον, νὰ ἀποσείσῃ αὐτὰς, θὰ ἀνταχθῇ μετὰ τὸ αἰσθημα τοῦ Γκαίτε ψάλλοντος.

Ἐλεγε τις δὲ ἀνὴρ εἰς οὐρανὸν ἀγέλην. Ὁδὲ διδάσκαλος εἶναι ἀντιλήψῃ μου καὶ περὶ τῶν νεκρῶν οὐδέποτε θάβῃ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον νὰ μάθω. Τοῦτο δὲ σημαίνει, ἐν καλῶς τὸν ἀνὴρα, εἶναι ἡλῆθες, διότι οὕτως ἀρέσκει εἰς αὐτόν.

Κατὰ τὸν κ. Πανταζίδην σκοπὸς τῶν κατ' οἶκον ἐργασιῶν τοῦ μαθητοῦ εἶναι ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐν τῷ σχολείῳ διδασκαλίας εἰς πρὸς αὐξήσιν τῶν γνώσεων, εἰς ὡς πρὸς τὴν ἐντασιν τῆς αὐτενεργείας καὶ ἱκανότητος τοῦ μαθητοῦ. Ἡ δὲ μελέτη τῶν μαθητῶν καὶ ἀν γίνεσθαι μακρὰν τοῦ σχολείου καὶ τοῦ διδασκάλου ἐξαρτάται ἐντελὸς κατὰ τὴν ἐρῶν μέθοδον ἐκ τοῦ σχολείου καὶ τῆς διδασκαλίας. Ταύτην δὲ ἐρεῖται νὰ κανο-

νίσῃ δὲ διδάσκαλος διὰ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν προποριστῶν ὁδηγῶν.

Ὁ διδάσκαλος ὁρεῖται νὰ ὑποβοηθῇ τὸν μαθητὴν κατὰ πᾶσας αὐτοῦ τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας ὑποδεικνύων εἰς αὐτὸν τὰ δυσκολότερα τῶν χωρῶν ἡ ἐπὶ τῶν τῶν προσοχῶν εἰς τὴν σημασίαν σπανίαν, ἣν ἴσως δὲν εὐρίσκει ἐν τοῖς λεξικοῖς αὐτοῦ.

Ἐννοεῖται, ὅμως, δι' αἱ τοιαῦται προπαρασκευαὶ πρέπει νὰ γίνωνται μόνον ἐν ταῖς κατωτέροις τάξεσιν, διότι οἱ μαθητὰ εἰναι ὀλιγότερον ἐξοικημένοι καὶ ὀλιγότερον αὐτενεργοὶ καὶ μάλλον ἐπερὶσπαστοί.

Ἡ σπουδαιότης κατ' οἶκον ἐργασίας τοῦ μαθητοῦ εἶναι ἡ γραπτή. Ἐν Γερμανίᾳ κατονομήθη δι' ὁ μαθητὴς, ἵνα ἀποκτήσῃ ἀσφαλεῖς γνώσεις, ἵνα ἐν ὑποθέσει εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ὅσα μανθάνῃ καὶ ἵνα ἀποκτήσῃ ἱκανὴν ἱκανότητα καὶ αὐτενεργίαν πρέπει νὰ γράφῃ πολλά.

Ἐκ τούτου δὲ συμβαίνει ὥστε οἱ μαθητὰ τῶν Γερμανικῶν Γυμνασίων τὴν μὲν μητρικὴν τῶν γλώσσων πολλὰ ἐπὶ τὴν ἀπολυσθῇ νὰ γράφωσιν ἀπαιτούσας εἰς δὲ τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν λατινικὴν νὰ εἶναι ἱκανοὶ νὰ γράφωσιν μακρὰ θέματα.

Κατὰ ταῦτα δὴ, ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ καταργασθῇ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν βούλησιν τοῦ μαθητοῦ πρὸς ἐλευθέραν ἐνέργειαν, πρὸς αὐτενεργίαν διὰ τῆς κατ' οἶκον ἐργασίας καὶ τῆς ἱδιαίτης μελέτης τοῦ μαθητοῦ.

Ἐὰν μὲν ἀπαράσκευος καὶ ἀχειραγωγῆτος πρὸς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τῶν πνευματικῶν τῶν δυνάμεων, τότε κατὰ φυσικὴν ἀκολουθίαν θὰ ἐπιδοθῇ εἰς ἰδιαν αὐτενεργίαν, ἡ ἀπὸ τὴν συνήθειαν περιορίζεται εἰς ἀνάγκων μυστιστορημάτων, ὧν τοιαύτη πληθώρα καὶ χρῆσις γίνεται παρ' ἡμῖν. Ἡ δὲ κακὴ χρῆσις αὐτῆς τῆς αὐτενεργείας τῶν μαθητῶν προήλθεν παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας τῶν γυμνασίων πρὸς ἀσκήσιν ἐρῶν καὶ σκόπεμον τῆς αὐτενεργείας αὐτῶν.

Ὁ γυμνασιόπαις ἐν Γερμανίᾳ δὲν εὐρίσκει καιρὸν ὅπως ἐπιδοθῇ εἰς ἰδιαν αὐτενεργίαν καὶ ἀνάγκων μυστιστορημάτων, διότι ὁ διδάσκαλος παρέχει αὐτῷ πολλὰς ἀφορμὰς εἰς ἀσκήσιν τῶν ἐν τῇ κόκλῳ τῶν γυμνασιακῶν γνώσεων, ἀλλοτε μὲν ἀπαιτῶν ν' ἀναγνώσῃ κατ' ἰδιαν τὸ δέινα κεφάλαιον ἐκ τοῦ βιβλίου Ἑλληνικὸς ἡ Λατινικὸς συγγραφέας ἡ τὸ δέινα πῶμα τοῦ δέινα ἐθνικοῦ ποιητοῦ, ἀλλοτε δὲ νὰ γράφῃ περὶ τούτου ἡ ἀκείνου τοῦ θέματος ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς γεωγραφίας, ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς ἐθνικῆς λογοτεχνίας ἡ μετὰφρασιν ἡ περὶ τῆς δοκίμου τινὸς ἐργου τῆς κλασικῆς ἡ ἐθνικῆς λογοτεχνίας, ἀλλοτε δὲ νὰ συνδέξῃ σύνθεσιν ἰδιαν περὶ οὐδεὶς θέματος ἡθικοῦ, ἱστορικοῦ κτλ. κτλ.

Διὰ τούτου τοῦ τύπου τῆς διδασκαλίας ἐνθεν μὲν ἀποτρέπεται ὁ μαθητὴς τῆς εἰκάδας καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπιβαρύνει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεργείας, ἐνθα δὲ καθοδηγεῖται εἰς τὴν ἐρῶν αὐτῆς χρῆσιν καὶ ἀνυψοῦται.

Ὅτι εἶναι αἰσχος εἰς τὸν ἑλληνα δαπανῶντα πλείοντον χρόνον εἰς τὴν σπουδὴν καὶ ἔχοντα ὡς ἐφάδιον τὴν μητρικὴν γλῶσσαν νὰ μὴ δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν Ἀγγλὸν ἡ Γερμανὸν, ὅστις ἐξεργάμενος τοῦ γυμνασίου κατέχει τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν οὕτως ὥστε νὰ ἐννοῇ πάντα συγγραφέα καὶ ποιητὴν, ἀνέγνωσε δὲ τοὺς κρατίστους αὐτῶν κατὰ μέγα μέρος.

Ἡ ΕΠΙΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΒΟΥΛΓΑΡΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ

Ἐπειδὴ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τύπῳ κατὰ ποικίλους τρόπους ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῶν ὅρων τῆς συνθήκης εἰς τοὺς Βουλγάρους, παραλαμβάνομεν ταῦτα ἐκ τοῦ Παρισινοῦ τύπου ὡς ἀκριβέστερα καὶ πιστότερα.

ΠΡΟ ΤΗΣ ΤΕΛΕΤΗΣ

Ἡ ἐπίδοσις τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης τῶν Συμμάχων πρὸς τὴν Βουλγαρίαν ἀντιπροσωπεύειν ἐγένετο τῇ πρώτῃ ταύτῃ (7/20 Σεβρίου) ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Πληθὺς ἱκανῶν, συγκαταμένου ὑπὸ ὑπηρεσίας ἀστυρᾶς τάξεως, ἵσταται εἰς τὰς προβάσεις ἵνα βοηθῇ τὴν κυκλοφορίαν τῶν φερόντων τοὺς πληρεξουσίου ἀποκτινῶν.

Ἡ ἀφίξις τῆς βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας, ἥς ὁ ἀρχηγὸς κ. Θεοδωρὸς συνδεδεμένος ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Ἀνδρ. Δηλιδαν ἀπαρτιήρητος.

Τῇ 10.15 π.μ. εἰσέρχονται οἱ σύμμαχοι ἀντιπρόσωποι εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὀρολογίου, ὅπου συνδιαλέγονται ἐπὶ καὶ κατὰ μικρὰς ἐμμελῶς.

Ὁ κ. Κλεμανσὸ εἰσέρχεται τῇ 10.25 π.μ. καὶ πλησιάζει τὸν κ. Πόλκ, ὁποῦρδον τὸν ἑνωμ. Πολιτικόν, ὅστις συνδιαλέγεται μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ὀλίγον τὴν χεῖρα ἐκπέσει τοῦτον, λέγειν—μετῶν πρὸς τὸν Ἑλληνα πρωθυπουργόν: «Συνδιαλέγεσθε μετὰ τῶν ἑνωμ. Πολιτικῶν». Εἰς τὰς 10.35 δὲ κ. Κλεμανσὸς προσκαλεῖ τοὺς πληρεξουσίου νὰ λάβωσι θέσιν περὶ τὴν πεταλοειδῆ τράπεζαν. Κάθηται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν προεδρικὴν ἑδραν, τεθειμένην πρὸς τῆς μνημειώδους θερμοστράτας.

Ἡ ΤΕΛΕΤΗ

Ἐκστὴ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων πρέπει νὰ ἔχῃ δύο ἀντιπροσώπους παρόντας, καὶ αἱ μετὰ περιουσιμὸν συμπεριφέροντες ἀντιπρόσωποι νὰ εἶναι μόνον. Δεξιὰ τοῦ δ. κ. Κλεμανσὸ εἶναι τοὺς κ. κ. Πόλκ καὶ Οὐδὲ, τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀντιπροσωπείας, Πισσὼν, Γάλλων Ἰνστιτούτῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ κ. κ. Scialoja καὶ Φερράρη, τῆς Ἱταλικῆς ἀντιπροσωπείας, ἔπειτα κατ' ἑνα ἀντιπρόσωπον τῶν ἀντιπροσωπειῶν Ἑλληνικῆς (Βενιζέλου), Πολωνικῆς, Πορτογαλλικῆς, Ρωσικῆς, Τσεχοσλοβακικῆς, Σερβικῆς καὶ Οὐρουγουάης.

Ἀριστερὰ τοῦ δ. κ. Κλεμανσὸ εἶναι τὸν Sir Eyre Crowe, τῆς Βρετανικῆς ἀντιπροσωπείας, τοῦ κ. κ. Μασσὸν καὶ Τσάβας, τῆς Ἰαπωνικῆς, καὶ ἀνὰ ἑνα ἀντιπρόσωπον δι' ἑκαστὸν τῶν ἐπομένων ἐθνῶν: Βαλγίου, Βραβίλλας, Βολιβίας, Σινγκῆς, Κούβας, Ἰσημερινῶν, Χαϊτῆ, Χετζῆ, Περὺ.

Παρατηρεῖται δι' αἰτίας τινὲς εἶναι κεναί.

Ὁ κ. Κλεμανσὸ

δέλφον του εις χωριστήν τράπεζαν ήτις είχαν επιφυλαχθή εις αυτούς κατά τὸ ἄκρον τῆς αἰδοῦσης ἐναντι τοῦ προέδρου.

Ὁ κ. Κλεμανσώ ἐγερθεὶς ἀμείων: «Ἀρχεται ἡ συνεδρίασις, λέγει διὰ φωνῆς ἰσχυρᾶς. Κύριοι Βούλγαροι ἀντιπρόσωποι θὰ σὰς ἐπιδοθῇ τὸ καίμενον τὸν ὅρον τῆς ἐπὶ τῆς Συμβάσεως. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἔχετε προθεσμίαν 25 ἡμέρας ἵνα παρουσιάσῃτε ἐγγράφως τὰς παρατηρήσεις σας.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν παρουσιασθησομένων παρατηρήσεων ἐν ὁρισμέναις λεπτομερείαις, θὰ ἀπευθύνῃ ἀπάντησιν ἐγγράφον εἰς τὴν Βουλγαρικὴν ἀντιπροσωπείαν ἐνδεικνύον εἰς αὐτὴν τὴν προθεσμίαν ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ δώσῃ αὐτὴ τὴν ἐριστικὴν συνοδικὴν ἀπάντησιν.

Ὁ κ. Δουτστάδ, γεν. γραμματεὺς, τῆς Συνδιασκεψέως, προχωρεῖ τότε καὶ ἐπιδίδει τὸν τόμον τὸν περιλαμβάνοντα τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς ἀντιπροσωπείας.

Ὁ κ. Θεοδωρῶφ ἐγείρεται, προσαρμόζει τὴν μονοκλὸν του καὶ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν γαλλιστὶ μακροῦ ὁποινήματος, ἐπου παρουσιάζει τὴν ὑπερσποσιν τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ καὶ διαμαρτυρεῖται περὶ τὸν ἀγαθὸν διαθρόνον του ἐν τῷ μέλλοντι.

ΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κου ΘΕΟΔΩΡΩΦ

Ὁ κ. Θεοδωρῶφ ἀρχόμενος δηλοῖ εἰς ἡ Βουλγαρία ἐρρήθην ἀπὸ τῆς βλαμίας δυνάμεως ἀπαισίας εἰς ἀπαίσιον πόλεμον. Δὲν παρορᾷ ὅμως τὰς εὐθύνας αἰτίας βαρύνοντες ἐπ' αὐτὴν καὶ κατανοεῖ ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῶν καὶ ὅλην τὴν βαρύνει.

Μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας, προσθέτει, ἀναγνωρίζοντες ἐπὶ κατὰ τὸν πόλεμον διαπραχθέντων ὁπερβάσεων τινῶν εἰς τὴν καταληφθεῖσαν χώραν. Ἀναθέμενον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πατάξωμεν ἀνηλεῶς τὰς δράστας τὸν ὑπερβασίαν τούτων. Ἐγένοντο ἡδὴ πολυάριθμοι καταδωθέντες. Τινὲς τούτων ἐλάττω, αἱ ἄλλαι ἀκολουθοῦσι τὸν ἀναπότρεπτον δρόμον αὐτῶν. Εἰς στανδάρτοις τὰς καὶ ἀν' ἀνήκωσιν, οἱ κακοποιοὶ εἰσίνες ἡμαρτωρῶν τὴν ἀγαθὴν φήμην τοῦ ἡμετέρου ἔθνους θὰ λάβωσι πάντες ἀνεπαίρετος τὴν τιμωρίαν καὶ εἶναι ἀξιοί.

Δὲν ἐβαδίσαντες πάντοτε τὸν καλὸν δρόμον ἡμετέρας ἡμετέρας λαοῦ νέου μόλις ἀπαλλαγέντος μακρᾶς δουλείας, δὲν ἤρκει ποσὸς εἰς τὴν τρομέων περιπολὸν τῆς προπαθείας ἡμῶν ἐπὶ βλάστησιν εἰς ἡμᾶς ἡ ἱστορία, ὁ μανάρχης ὃν τὰ συμβεβηκότα εἶχον φέροι ἐπὶ τοῦ θρόνου ἡμῶν δὲν ἦτο ἱκανός, πολλοὺ γὰρ καὶ δεῖ, ν' ἀναπληρῶσιν τὴν πολιτικὴν ἀνικανότητά ἡμῶν.

Τὰ ἰεσθες ὅμως ἐπεδιδάξαντες ὅτε ἡμεῖς ἐλευθεροί εἰς τὰς κινήσεις ἡμῶν ὑπέρθε πάντοτε καθάρων καὶ νόμιμον, ἐβασίσθη ὡς βασιλεὺς ἐπὶ καὶ σήμερον ἐπὶ πάντων τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν δύνανται νὰ παρῶσιν εἰς ἐθνὸς ἡ ἱστορία, ἡ ἐθνολογία, ἡ παράδοσις καὶ αἱ διεδόντες συνθήκαι.

Ἐμμένοντες ἡμᾶς ἐπὶ τῷ ὅτι μετῴθημεν ἱμπεριαλιστικὴν πολιτικὴν. Ἀληθὲς οὐδέποτε ἠδελφώσαμεν ἄλλοι τι εἰμὴ τὴν συμπελῶσιν τῆς ἐνότητος ἡμῶν. Στερεῶς προσκεκολλημένοι εἰς ἡμᾶς θεωρεῖται κληρονομία τὸν νόμιμον ὁ βουλγαρικὸς λαὸς δὲν ἐπιδοῖκε τὴν κληρονομίαν τοῦ ἄλλου.

Ἐν τῇ μετριοφροσύνῃ του καὶ ἐν τῇ πόθῳ του ὅπως ζῆσιν φιλίως μετὰ τῶν γειτόνων χριστιανικῶν Κρατῶν, ἡ γαγκῶσθι ἀπὸ τοῦ 1878 νὰ λησμονήσῃ τὰς βουλγαρικὰς χώρας του, τὰς ὁποίας τὸ Συνέδριον τοῦ Βεροῦνου εἶχε κατακυρώσῃ εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ εἰς τὴν Ῥουμανίαν.

Μετὰ ἡμῶν σχεδὸν αἰῶνα, οἱ ἀγῶνες του, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν γενναίων βλῆψαν τῶν ἐπιπερὸν δυνάμεων καὶ τῆς Ρωσίας εἰνεον πρὸς ἕνα μόνον σκοπὸν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ὁμοφύλων ἀδελφῶν τοῦς ὁποίους εἶχον ἀφίσει ὑπὸ τὴν Ὀθωμ. κυριαρχίαν.

Ὁ κ. Θεοδωρῶφ συμπέραναι: Διεπράξαντες σφάλματα θὰ ὑποφθάμεν τὰς συνεπείας αὐτῶν ἐντὸς

τῶν ὁρίων τῆς αὐτοῦ. Ὑπάρχει ὅμως τιμωρία ἢ οὐδὲν ἐγκλημα διὰ κακολεγεῖ: ἡ δουλεία. Ἡ δουλεία αὐτὴ δὲ μὴ ἐπιβλήθῃ εἰς τοὺς βουλγαρικοὺς πληθυσμούς. Εἰς τὰ ἱστορικά ταῦτα δικαστήρια (assises) ἔγκαινισθὲν ἐν ὁνόματι τῆς δικαιοσύνης πρὸς πάντας, ἀς δόθῃ δικαιοσύνη ἐπὶ πλοῦς εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος καὶ εἰς τὰ δικάζοντα, τὰ μεγάλα νικηφόρα Κράτη ἅτινα ἀνέλαβον νὰ ἀνοικοδομήσωσι τὸν κόσμον ἐπὶ τῶν ἀναγκαλειῶν νέων βάσεων, ἀς ἐπιτρέψωσιν ἡμῖν τὰ μέσα νὰ ἀνορθώσωμεν τὸ μικρὸν κράτος ἡμῶν ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων του, διότι ἡ Βουλγαρία οὐδὲν ζητεῖ πλεονέκτημα.

Τὰ νόμιμα ὅρια τῆς Βουλγαρίας ὁρίσεν ἡ ἱστορία, ἡ ἐθνογραφία, αἱ διεδόντες πράξεις κατὰ τρόπον ἀποφασιστικόν. Ἐπειδὴ ὅμως ἀμφισβητοῦσι ταῦτα, οἱ ἐνδιαφερόμενοι λαοὶ ἀς προσκληθῶσι νὰ ἐκφράσωσιν οἱ ἴδιοι περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν διὰ δημοψηφίσματος. Θὰ κλίνωμεν πρὸς τῆς ψήφου χωρὶς μομφῆς καὶ χωρὶς πικρίας.

Τὸ δίκαιον καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐνίκησαν ἐν τῷ πολέμῳ. Διὰ τοῦ δημοψηφίσματος θὰ διαρρυθμώσιν ὁριστικῶς ἐν τῇ εἰρήνῃ.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἡμεῖς δὲν διήρκεσε ὀλιγώτερον τοῦ τετάρτου τῆς ὥρας, ὁ κ. Κλεμανσώ παρηκολούθησε τὴν βουλγαρικὴν ἀντιπροσωπείαν μετὰ βλέμματος ἐπερὶ θὰ ἐλεγέ τις σκεπτικὸν (δυσπιστον). Ὁ κ. Πόλκ, παρ' αὐτῶν, ἀκροῖται μετὰ προσοχῆς συνηφωμένοι.

Ὁ κ. Βενιζέλος, ἐστραμμένος πρὸς τὸν κ. Θεοδωρῶφ, δὲν χάνει οὐδὲ λέγει αὐτοῦ. Τὸ πρόσωπον του ὅμως εἶναι κλειστόν, τέλος, ὁ κ. Βενιζέλος προσπαθεῖται εἰς δὲν παρατηρεῖ τὴν ῥήτορα.

Ὅταν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας ἐτελείωσεν ὁ κ. Κλεμανσώ ἐγείρεται ἐκ νέου καὶ ἀπαγγέλλει τὰς λέξεις ταύτας μόνον: «Ἡ συνεδρία διαλύεται, εἰνε ἐνδεκατῇ παρὰ πέντε.

Ἡ ΒΟΥΛΓΑΡ. ΣΥΝΘΗΚΗ

ΠΩΣ ΚΡΙΝΟΥΣΙΝ ΑΥΤΗΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ

Ἐν ὁδοῦ τῆς παρισίνης «Ἐφημ. τῶν Συζητήσεων» ἡ Βουλγαρικὴ Συνθήκη κρίνεται ὡς ἑξῆς:

«Εὐτυχὴς Βουλγαρία! Οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς ἐλάβον τὴν πρώτην ταύτην ἐν τῇ Ἱουνογείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης τῶν Συμβάσεων εἰνε τῇ ἐξασφαλίσει τὴν εὐημερίαν. Ἐνθὺ παρὰ τὰς νικητρίδας δυνάμεις τῶν Γερμανοτουραινῶν οἱ ἐξηγνημένοι πληθυσμοὶ διερωτῶνται πῶς θ' ἀπαλλαγῶσι τῶν ἐπαχθῶν χρεῶν ἅτινα ἐπεσφραγίσαν κατὰ τὸν πενταετὴ φρικάλον ἀγῶνα, ἡ Βουλγαρία βλέπει ἐαυτὴν ἐπιστήμης ἀπαλλαγισαν πάσης φροντίδος περὶ τοῦτο.

Τὰ σύμματα καὶ συνησιμένα Κράτη ἅτινα μετέφερον εἰς ἑαυτὰ ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς 28 Ἰουνίου τὰς πρὸς τὴν Βουλγαρίαν πιστώσεις τῆς Γερμανίας, ὑπολογισθέντες μετὰ 3-4 δισεκατομμυρίων τὰς ἀποδίδουσι χαρίεντως εἰς αὐτήν. Ἀντὶ πάσης ἀποζημιώσεως πρὸς τὰς λεγομένας κυρίας ὡς καὶ πρὸς τὰς μετὰ περιωρισμένων συμφερόντων δυνάμεις, ἀπαίτοισι παρὰ τῆς κυβερνήσεως τῆς Σόφιας στρωγύλον ποσὸν 2,250,000,000 φρ.

Τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνει ὅλας τὰς ἐπανερωθῶσας τὰς ἀπειρομίας εἰς τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὴν λεηλασίαν τῆς Σερβίας, τῆς Ρωμανίας καὶ τῆς Μακεδονίας.

Ἡ διασυμμαχικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἐπανερωθῶσων, ἡμεῖς θὰ ἐρεῖν ἐν Σόφια, θὰ εἶναι ἐπιφορτισμένη τὴν ἀνάκτησιν τῶν ἀφαιρεθέντων ἡ, κλαπέντων ἀντικειμένων ἀπὸ τῶν συμμάχων ἡμῶν καὶ ἀνευρεθέντων ἐν Βουλγαρίᾳ. Δὲν θὰ ἐπιδιᾶξῃ καμμίαν ἀποζημίωσιν διὰ προσεληθείσας ζημίας. Ὅπερ μᾶλλον ἔκτακτον, δὲν θὰ περικαμβάνῃ, οὐδὲν ἀντιπρόσωπον τῶν μάλλον ἐνδιαφερομένων δυνάμεων, τῶν γειτόνων ἐλ. τῆς Βουλγαρίας, αἰτίνες ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, θὰ ἤρξιν νὰ ἐνομοσθῶσι δυνάμεις ἀπεριόριστων συμφερόντων.

Ἡ Σερβία, ἡμεῖς ἐγένετο τὸ κύριον ὄμμα τῶν Τουρανίων τῶν Βαλκανίων δὲν λαμβάνει δυνάμει τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης αἰτίνες παρουσιάσθησαν τῇ μοιχαλὶ ταύτῃ εἰς τοὺς κ. κ. Θεοδωρῶφ, Γκέσωφ καὶ συντροφιαν οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν ἢ ἐπανερωθῶσιν. Ἐλπίζει μόνον νὰ λάβῃ μέρος ἀποδοθέντων ἐν χρονολογίᾳ μὴ ἐξισομένην ἐκ τῶν ἀνωτὶ μνημονευθέντων 2,250,000,000. Δὲν θὰ ἀνακτήσῃ καὶ τὰ κτήνη αὐτὰ ἅτινα οἱ Βούλγαροι μετέφερον παρ' ἑαυτοῖς. Ἐπὶ τῶν 3,200,000 ἀπαχθέντων κεφαλῶν ὑπὸ τῶν Τουρανίων, ἡ Συνδιασκεψὶς τῆς εἰρήνης ἀπαιτεῖ τὴν ἀπόδοσιν 28,000 μόνον, δηλαδὴ ὀλιγώτερον τοῦ ἐκατοστοῦ μέρους. Ἐν μεγάλῃ αὐστηρότητι, θὰ ἡδύνατο νὰ ἐννοηθῇ παρομοία διάθεσις πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, ἐὰν ἦτο χώρα λεηλατημένη, καὶ ἡρεπώμενη, ἐστερημένη πάντων. Ἐχει ὅμως ὅλος ἄλλως αὐτῇ. Ἡ Βουλγαρία, ἡμεῖς εὐήμερησεν εἰρηνικῶς μέχρι τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1915 καὶ εἶχε τότε ὑπὲρ τὰ δέκα ἐκατομμύρια πρόβατα, δὲν ὑπῆσαν εἰσβολὴν καὶ ἀπῆλθον ὅλων τῶν πόρων αὐτῆς μέχρι τῆς ἀνακωχῆς τῆς 16/29 Σεπτεμβρίου. Εἶναι πλεοναία καὶ αὐτοῦχῃ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς σχεδὸν ὅλης ἀγροτικῆς ἐκτέρας πολὺ χρήσιμα, ἐξ ὅλων τῶν εἰς τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐμπλεκέντων Κρατῶν, αὐτὴ εὐρίσκειται ἐν ἀκμῇ τάτῃ ὕλην καταστάσει. Τότε διερωτῶνται, χωρὶς νὰ εὐρίσκειται σχεδὸν κατὰλληλον ἀπάντησιν, διατὶ τὸ ἀνώτατον Συμβούλιον, παρὰ πάσας τὰς δηλώσεις τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐπέμεινε ὅπως ἐπιδείξῃ πρὸς τὴν Βουλγαρίαν ἐκπληκτικὴν ἐπιείκειαν;

Ἡ ἐκπληκτικὴ διπλοσέξεται ἐστὶν παρατηρήσασιν εἰς ἡ συνθήκῃ, οὐδεμίαν ἐπιβλάστη εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἐγγυῶσιν. Οὐδεμίαν ζώνη κατοχῆς ὀρίζεται. Τὸ ἀνώτατον Συμβούλιον ἐπαίφεται εἰς τὴν καλὴν βουλγαρικὴν πίστιν! Ἡ ἀποπλάνησις αὐτῇ ἀποτελεῖ ἐνα τῶν μεγίστων κινδύνων τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ὑπὸ τῆς Συνδιασκεψέως. Δι' αὐτῆς λόγους μόλις τολμᾷ τις νὰ φέξῃ, πολλὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παγκόσμιον ἀρειον πάχον δυνάμεων ὑπολογίζουσι ἐπὶ τὴν μέλλουσαν συνδρομὴν τῆς Βουλγαρίας.

Ἰσχυρεῖ τις ἐντρομος πρὸ τῶν οὕτως ἀνογομένων ἀπέφρων. Ἐντοῦ τοῖς θὰ ὤμεν ἡναγκασμένοι νὰ λάβωμεν αὐτὰς ὑπὸ σκέψιν. Ὁ μοχθὸς τῆς Βουλγαρίας, θὰ ἴσθῃ προσεχῶς τὴν συνδρομὴν του εἰς πλειοδοσίαν. Ἀππληγμένοις παντὸς βάρους, θὰ ἐξεληγμένον ἐν Εὐρώπῃ ἰξηνελημένη, ἐκνευρομένη καὶ ἀνιχνόχῃ. Ἀναμεινόμεν τὴν στιγμήν καὶ ἢν θὰ ζήτησιν λογαριασμὸν παρὰ τῶν ἐμμένων αὐτῆς.

Οἱ τέσσαρες ἢ πέντε ἡμῶν Μωσθεῖς θὰ ἰσχυρισθῶσιν ἵσως εἰς ἡ Βουλγαρία ὑπῆσθη ἐδαφικὸς ἀκρωτηριασμός, αἰτίνες ἀποταλοῦσι τὸ ἀνιστόκωμα τῶν γενομένων πρὸς αὐτὴν σιγῇ καταβύσων. Οἱ ἀκρωτηριασμοὶ ὅμως οὕτοι, σχετικῶς, εἶναι μικροὶ. Πρὸς τὸ μέρος τῆς Ρωμανίας ἡ μεθέρως τοῦ 1913 παραμένει ἀδίκτος. Πρὸς τὸ τῆς Σερβίας ὑπάρχουσι ἅπαι ἀναδιαρρυθμίσεις: βεβαίως ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Νεγκοῦν, μὴ τροποποιήσας χιλιομέτρων τινῶν ὀλίγων κατῆρον, ἡ παραχώρησις μίας ταίνας μετὰ τοῦ Τσαριβρόδ εἰς κατῆρον ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Βράνιαν, πλησίον τοῦ μέρους ἔπου ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἐκτόπη τῶν Ὀκτωβρίων τῇ 1915, ἡ παραχώρησις ἄλλης ταίνας ἡμεῖς προσταθεῖ τὸν σιδηρόδρομον ἐν τῇ εἰς ὅπως νοτίως, ὁ προβλῆς τῆς Στρωμνίσεως μεταβιβάζεται εἰς τὴν Σερβίαν μετὰ τῆς μικρᾶς ἐμνομήου πόλεως. Ἰς ἐνθυμούμεθα, ὁ προβλῆς αὐτὸς ἐξίσωξε τῆς γραμμῆς τοῦ Ἀξίου καὶ ἐχρησμένους κεφαλῇ ἐπὶ ὁδοῦς τῶν κομμιτῶν αἰτίνες κατὰ περιόδους ἐνέβαλλον εἰς τὴν κοιλίδα τοῦ Ἀξίου.

Ἡ μόνη σημαντικὴ παραχώρησις εἶναι ἡ τοῦ μετῆρος μέρους τῆς προσταχθείσης ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας τῇ 1913 ἱράκης, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀπονομή παραμένει μετέωρος. Ἡ ἀπαρχία ἡμεῖς αὐτῇ, εἶναι τὸ μεγαλύτερον μέρος Ἑλληνικῇ ἢ Τουρκικῇ καὶ ἡ ἀπόσπασις αὐτῆς ἀπὸ τῆς Βουλγαρίας οὐδέποτε ἀποτελεῖ ἀκρωτηριασμὸν ἔθνικον ἰδέωμ.

Ἐν συνόλῳ ἡ Συνδιασκεψὶς με-

ταχειρίζεται τὴν Βουλγαρίαν ὅπως ἡ Εὐρώπη μεταχειρίσθη κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα τὴν Πρωσσίαν. Αἱ συνέπειαι θὰ εἶναι αἱ αὐταί. Οὐδεμίαν ἐμοιχαλὶ δύνανται πρὸς τὴν Πρωσσίαν ἢ ἡ Βουλγαρία. Οἱ Μωσθεῖς τοῦ 20ου αἰῶνος φαίνονται ἀγνοοῦντες τοῦτο.

Ἐπειδὴ ὤρισαν εἰς τοὺς Τουρανίους τῆς Σόφιας προθεσμίαν τινὰ πρὸς ἀποδοχὴν τῶν παρουσιασθέντων ὅρων τῆς εἰρήνης, συνιστάμεν αὐτοὺς ἔπου ἀναγνωσῶσιν ἐν τῇ μετὰ 20 μιστὰ βιβλία ἀρτί-ἐκδομένης. Τὸ πρῶτον ἐπιγράφεται «Βουλγαρικὴ ὁπτασία καὶ ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος» ὑπὸ τοῦ κ. Σοκόλοβιτς ὅστις γνωρίζει κατὰ βάθος καὶ ἐκ παλαιᾶς προσωπικῆς ὅλων τὸ ζήτημα, ἀφῶνται δὲ ἱστορικὸν πληροφορίων ἀσθητῶς ἀκριβεῖς καὶ μετὰ βλῆψαν βαθεῖαν.

Τὸ δεύτερον εἶναι «Ἡ ἐνότης τῆς βουλγαρικῆς πολιτικῆς 1879-1919» χαράσσει μετ' ἐκπληκτικῆς λεπτομερείας τὴν ἐξέλιξιν τοῦ βουλγαρικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ. Ἡ Συνδιασκεψὶς οὐδέποτε θὰ ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἔρους εἰρήνης τῶσαν μετριοπαθεῖς καὶ ἀσυνέτους, οἱ οἱ σημερινοὶ, ἐὰν τὰ μέλη αὐτῆς εἶχον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν τὰς ἀποφασιστικὰς παρατηρήσεις τὰς ἐκτεθειμένας εἰς τὰ δύο ταῦτα ἔργα.

AUGUSTE GAOVAIN.

ΣΑΙΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΔΕΣΗ ΕΝ Τῇ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝῃ ΓΑΛΛΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

Μία ἀνταπόκρισις ἐκ Προβηγκίας πρὸς τὴν Παρισίνην «Ἐφημερίδα τῶν Συζητήσεων», ὑπὸ ἡμερομ. 31/13 Σεπτεμβρίου ἀνδιαφέρει τὸ ἡμέτερον Δασονομεῖον καὶ τὸ Κνυρ. Κοινόν, περὶ τῆς κοινῆς τύχης τῶν δασῶν εἰς τὰς ἡλιοκαεῖς κατὰ τὸ θέρος μεσημβρινῆς χώρας τοῦ Δασονομεῖον καὶ θὰ ἔχῃ ν' ἀρυσθῇ πολλὰ ἀπὸ τὰς ἀνταποκρίσεις ταύτης, ἡμεῖς ἔχει ὡς ἑπεται:

Τουλάχιστον, 10 Σεπτεμβρίου.—Ἐν τῇ ὁρᾷ καὶνὴν καὶ ὅλην τὴν Προβηγκίαν νικητὴν χώραν ἀπὸ Ἀδινίων μέχρι Νικαίας οὐδεμίαν ἐπὶ ἀνταγίης ἱναδρόσην τὴν ἀτμόσφαιραν, ὁ καύσων παρὰ τὴν πνεύσων αἴθραν, ἐξακολουθεῖ ἀποκαυτωτικός, οἱ καλλιεργηταὶ ἀναμεινόμενοι ἀπελπιστικῶς τὴν βροχὴν. Ἡ γλῶσσι εἶναι γένην πυρρῶχος, καὶ αἱ γαῖαι ἔχουσι γκαθθῆ. Αἱ τρομαρὰ πυρκαῖαι εἰς τὰς Γκάρε—Φρανὲ μολίς καταβέννυνται καὶ, ἐν ἐξακολουθίᾳ, ἐν τῇ καύσῳ οὕτως, περιμένονται νέαι καταστροφᾶι.

Πάντα τὰ ὅρη τῆς χώρας Κολλοπερ εἶναι καπνίζουσα ἔρημος. Εἶναι θαῦμα καὶ ἡ Γκάρε—Φρανὲ τὸ πάλαι καταφύγιον τῶν Σαρακηνῶν ἢ δυνηθῇ νὰ σωθῇ. Ἡ Κογκολέν, ἡ Γκρομῶ, ἡ Βερνῶ, ἡ Μαϊνόν, αἱ γραφικαὶ αὐταὶ τοποθεσίαι αἰτίνες ἐφαίνοντο πλεοναίαι ἐπὶ ὁκαπῶν προσνάδης, δὲν εἶναι πλέον σήμερον εἰ μὴ νησιδὲς ἀπολοθεσίαι ἐντὸς ὁρῶν μαύρης τέφρας καὶ ἀπηνήρακα μόνον ὕδωρ.

Ἦνα γνωρίσωμεν λεπτομερῶς τὴν ἔκτασιν τῆς πανωλεθρίας ταύτης μετέβημεν καὶ ἠρωτήσαμεν τὸν κ. Πίς (Piche), ἐπόπτην τῶν δασῶν τοῦ διαμερισματος τῆς Τουλῶν. Ὁ κ. Πίς ἐξέθνηκε ἡμῖν τὰς συνεπείας καὶ τὰ πιθανὰ αἰτία τῶν φρικάλων τούτων πυρκαϊῶν. Τὸ π. ἔτος ἐπυρπολήθη τὸ δάσος Ἐσπερέλ, τὸ ἔτος τοῦτο τὸ δάσος οἱ Μαῖνιρ. Ἐν μόνῳ τῷ διαμερισμῷ τῆς Τουλῶν αἱ πυρκαῖαι κατὰ Ἰούλιον κατέστρεψαν 15,000 ἑκταρὰ δασῶν, ἐξ ὧν 2,000 ἑκταρὰ αἱ πυρκαῖαι καὶ Αἰγυοστον κατηνύον 9,000 ἑκταρὰ δασῶν. Ὁ κατὰ προσέγγισιν ἀριθμὸς τῶν βλαβῶν ἀνέχεται εἰς 3 ἑκατομ. τῶν Ἰουλίον, καὶ 2 ἑκατομ. τῶν Αἰγυοστον.

Μεταῖς τῶν αἰτίων αἰτίνες δύνανται νὰ προσεληθῶσιν παρομοίως καταστροφᾶι καὶ κ. Πίς δὲν πιστεῖται εἰς πρῶτον νὰ λημβάνονται ὑπὸ σοβαρὰν ἔκτασιν αἱ αὐτομάτοι ἀναφλέξεις αἱ ἀφαιλούμεναι διὰ τὴν εἰς τὴν ὁδοῦν μετοσημιτισθέντα εἰς φρακὰς διὰ τοῦ καύσωνος τοῦ ἡλίου.

Ὅσῳκις ἠδύθησαν νὰ πειραματισθῶσι καὶ ἀνάψωσι πῦρ κατὰ τὸν

τρόπον τούτων ἀπέτυχον. Ὁ κ. Πίς φρονεῖ εἰ δὲν πρέπει νὰ παραλειπόμεν ὅπως θεωρῶμεν ὑπευθύνους τοὺς κ. π. ν. ι. σ. α. ε., οἱ αἰτίνες δὲν προσέχουσι κατὰ ποῦ ῥίπτοι καὶ πυρεῖται μετὰ τὸ ἀνάμμα τοῦ σιγάρου τῶν. Τὰ τρία τέταρτα τῶν πυρκαϊῶν θὰ ἀφαιλῶνται εἰς τὴν ἑλληνικὴν τῶν προφύλαξιν τούτων. Οἱ ἀνδρακεῖς καὶ οἱ χρησιμοποιοῦμενοι ἐργάται εἰς τὴν ἀποφαιλῶσιν τῶν δένδρων διαρπάζουσιν ὅσους ἀφροσύνας. Εὐκαίτων εἶναι ὅπως ὁ νόμος ἐπιβάλλῃ εἰς πάντα τὰ πρόσωπα ταῦτα τὴν χρῆσιν πυρκαϊολογίᾳ μετὰ ὅσας (ἀδικήσεις), χιλιάδας ἡτόν ἐπικινδύνα ἢ το ἀνεφλεγόμενον πυρεῖον.

Ἡ ζύμωσις ἡ βραδεία καύσις τῶν φορβῶν ἡμεῖς συμβαίνει ἐντοτε εἰς ἱδρωτικὰς ἀποθήκας κατὰ Ἰούλι, καὶ Αἰγυοστον, δύνανται ἐξίσου νὰ προσκαλέσῃ ἐν μέσῳ δάσους ἀποτόμους ἀνεφλέξεις. Ὁ κ. Πίς παρετήρησεν εἰς πὸ ἴαν ὅτι τῶδες ἔργον τοῦ π. ἔτους ἐκτάκτως συνήργησεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν χόρτων καὶ θάμνων, καὶ ἡ βλάστησις αὐτῇ, συνεπεία τῆς ἐξασίας ἀπέβη τροφὸς πυρκαϊκᾶς. Ὁ ἀνεμος mistral ὅστις πνέει συνήθως ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας ὥρῃσας τὸ ἔτος τοῦτο σφοδρῶς, αὐτὸς εἰς μακρὰς περιόδους. Ἡ ἐφημερίς «Μικρὰ Προβηγκίαν» τῆς χθρᾶ ἀναφέρει, ἐξ ἄλλου περιεργον καὶ ἀδόκητον γεγονός. Πολυάριθμοι καὶ ἀδύοκτοι μάρτυρες βεβαίωσιν εἰς εἶδον εἰς Β. ι. ο. π. α. ν. (Vidauban) πλησίον τῆς γεφύρας Blais ἕνα στέλλον τῆς τηλεγραφικῆς γραμμῆς Ἀντράν—Τουλῶν, ὅστις ἀνεφλέγη ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν βραχέος κυκλώματος. Ἐκοφάν ἀμέσως τὸν στέλλον. Ἐὰν τὸ γεγονός εἶνε ἀληθές, τηλεγραφικὸς στέλλος δύνανται νὰ μεταδῶσιν τὸ πῦρ εἰς τὰ ἀγανθὶ δάση ἅτινα διέχεται ἡ γραμμὴ αὐτῇ.

Ὅσῳκις συμβαίνοσι τὰ δυστυχήματα ταῦτα, τὸ κοινὸν συνειδίζει νὰ αἰσθῇ τὴν ἀμείαν τῶν δασονομῶν. Ἐν τούτοις, εἰπὲν ἡμῖν ὁ κ. Πίς, καθαρῶς ἕκαστον ἔτος τὸ δ. ἀδάσος καὶ ἀφαιρούμεν τοὺς ξηροὺς θάμνους καὶ δὲν παύομεν νὰ ἐκκατοπόμεν ἡμυντικὰ χαρῶματα. Εἰς μόνον τὸ δάσος τοῦ Dom κατεσκευάσαμεν 70 σχεδὸν χιλιόμετρων ἀπομονωτικὰ

Κατὰ τὴν αὐτὴν τηλεγραφ. ἀγ-
γελλαν, ἡ ζώνη τῆς Ἑλληνικῆς

